

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF
בבא בתרא יט
עניין: קללת אחאב

חתם סופר

דף י"ט עמוד ב': דכתיב והכרתי לאחאב משתינ צקיר. הא דלא מייחתי מקרא דגזי נבל [שמואל ח', כ"ה כ"ב], די"ל כיון דמורד במלכות הוה כמבואר ספ"ק דמגילה [י"ד ע"ב] וקיי"ל הרוגי מלכות נכסיבם למלך כמבואר (פ"ב) [פ"ו] דסנהדרין [מ"ח ע"ב], וא"כ פשוט דמשתינ צקיר היינו כלבא דמכיון שחייב נבל מיחה ונכסיו לדוד, יכול לנקום נקמתו ולהמית גם כלביו, אבל אחאב חייב מיחה על ע"ז הוה ונכסיו ליורשים א"כ מהיכי תיחי להמית כלביו, אע"כ אדם קאמר. ומ"מ מסיק דכלבא קאמר כמ"ש דהפליג הקצ"ה בעונשו שלא זכר שמו על בהמותיו כמו בעמלק. אלא אכתי קשה דה"ל לאחויי מקרא דירבעם דקדים [מלכים א' י"ד י']. וי"ל לפי מה דאמרין בעירובין כ"ו ע"א דחלף המלך הוה כעיר צינונית, אס כן י"ל בית ירבעם נידון כעיר הנדחת מאחר דהי מסותים מתוכה שהרי ירבעם בעלמו הדיח כל ישראל, א"כ גם ממונו לא פלט וידע משתינ צקיר היינו כלבא, אבל אחאב דכתיב [מ"ח כ"א, כ"ה] אשר הסתה אהו אחבל אשתו, וקיי"ל [סנהדרין קי"א ע"ב] דבעי מדיחי עיר הנדחת אנשים ולא נשים, וא"כ ממונו פלט אין סברה לומר שיחיה משתינ צקיר כלבא.

ר"מ שטראשון

אמר רבב"ח מותר להשתין כו' שנאמר והכרתי לאחאב משתינ בקיר ועצור ועזוב בישראל ע"כ. לכאורה הוי מלי להביא מן המוקדם. היינו הכתוב צפ' אלל נבל הכרמלי (ש"א כה כ"ב ל"ד) ואלל ירבעם (מ"א י"ד) ואלל בעשא (שם י"ז). ואולי להכי מביא מפסוק זה לפי שכתוב בסופו בישראל. (ובכולהו לא מסיימי כך) וסובר שמינת ישראל קאי על משתינ צקיר לאחויי כי בקרב ישראל המנהג להשתין מים בכותל. ולכן מייחתי סיפיה דקרא ועצור ועזוב בישראל שלכאורה הוא למותר: (ר"מ שטראשון)

רד"ק מלכים א, כא, כא

ראש אל בני ראשי אשר החטי את ישראל: משתינ בקיר. דרך גוזמא אפילו הכלב לא ישאיר לו וי"ת ידע מדע נראה כי דעתו כמו משית בקירות לבו שלא ישאר בכל ביתו בן דעת כלומר הקטנים הגדולים כלם יכרתו: ועצור ועזוב. שלא ישאר